

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Contra eos qui iusiurandum, foedera, & societates per calumniam
maledictis incessunt

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

verbis meis putent sibi crudelitatis suae munimentum petendi datam occasionem, propterea quod hactenus nihil dictum sit de atrocitate abusus iuramenti. Neque res damnanda erit propter abusum, sed potius ab abusu vindicanda. De abusu autem & quomodo iusiurandum ab eo asseratur, quoniam alia iam dicenda sunt, locus dicendi non est. Expediam breuiter summam nostrae sententiae. Iusiurandū exigi non debet, quā tum quum aut omnis humana obtestatio cessat, aut proximi salus grauitur periclitatur: atque super haec omnia, quū in nulla re quā iuraturi sumus nomen dei blasphematur. Hactenus igitur puto non pessime confutatas esse catabaptistarum nugas. Nunc ad alia pergemus.

CONTRA EOS QUI IUSIURANDUM
foedera & societates per calum
niam maledictis incessunt.

SIMON.

Statim iam intelligo iusiurandum bona conscientia & exigi & prestari posse. IOIADA. VI. TRACT.

Et eos rebelles esse, contemptoresque dei et magistratus, qui dum sacramento rogantur iurare negant, quin & perduelliones et tumultuum authores.

SIMON. Sic arbitror, modo legitimū sit iusiurandum & quod pios deceat. IOIADA. Quid

ni? aliter plus obedire oportet deo quam hominibus. Et profecto culpandi sunt magistratus qui ob res friuas & leues populum sacramento rogant, taceo iam quod iuratum nec ipsi nec plebes præstant. Prouocant hæc iram dei in nos, qui nomen eius diuinissimum sic contemnimus et blasphemamus. Magis ergo circumspæcti magisq; pijs sint hac in re principes, ne ipsi simul cum plebe ultionem dei aliquando sentiant. Iam uero quam sint pessimi homines, qui populum ab obedientia magistratibus præstanda, maxime in iureiurando, abstrahunt, satis superq; probatum superiori conclusione puto. In ecclesia enim (ut taceamus eos qui extra sunt) multi mali & hypocritæ etiamnum latent, nec oēs ueri Christiani sunt, qui nomē gerunt Christi. Deinde qui uere Christiani sunt, affectus suos quoq; habent & uitia, per iusiurandum autem in ordinem cuncti homines rediguntur, sine quo nullæ res publicæ constare possunt. Per iusiurandum fœdera panguntur, & pacis conditiones fiunt. Hunc neruum si soluas, fluxa & luxata erunt omnia, omnia deniq; permixta & confusa. Iam ubi soluta sunt omnia, et absq; freno uiuunt homines, quid expectandum nisi maxima & grauisima scelera, quæ dicere horret animus?

SIMON. Quid hic noui audio? fœdera & societates sub iusiurandum suggeris. Ego puto omnes Christianos ita esse charitate Christi conglutinatos, ut fœde

ut foederibus nullis sit opus. Ad haec, saeculo nostro non semel uidimus foedera grauissimorum malorum & bellorum fomitem subministrasse. IOIADA.

Foedera rite inita non pugnant aduersus charitatem, quin potius charitatis fructus sunt, Christianis ergo non illicita. Quum uero haec inter gentes aut urbes De foederibus. fiunt pro patrie salute iureiurando confirmantur & obsignantur, quasi inuocato aut obtestato summo bono nempe deo. Neq; hic defendenda omnia foedera suscepi, quae cum deo, cum charitate et iustitia pugnant. Nam haec ut illicita sunt, ita nomen dei, dum iuratur, blasphemant. Qualia sunt quae latrones inter se ineunt, aut sanguinarij milites, quo multos perdant & interficiant. Qualia apud ueteres fuerunt sub Achab & Manasse. Qualia nostra sunt tempestate ad internitionem euangelij à principibus quibusdam & episcopis excogitata & firmata. Contra quae Esaias scribit, utpote tanquam impia & deo abominabilia. Secus uero de his quae fiunt à rebus publicis, ut se à uiolentia, iniuria, & tyrannide asserant. Nec inauspicata sunt illa, nepe quibus deus fauet. Præteritis uero gentilium gestis, ex sacris uoluminibus testimonia adferemus. De foedere quod inijt Ioiada sacerdos summus apud Iudæos cum optimatibus terræ contra Athaliam impijsimam foeminam. II. caput quarti Regum satis indicat.

De foedere inter Dauidem & Ionatham filium Sau